

„De nehéz az iskolatáska...”

Az 1970-es évek slágere ma már csak az akkori fiatalok, mai idősebb nemzedék számára ismert. Az akkori iskolatászában naponként eléggé nehéz könyvek, füzetek sorakoztak, melyek szükségesek voltak az iskolai tananyag elsajátításához. Az órákon felelni kellett a feladott anyagból, el kellett készíteni a házi feladatot, s mindezt értékelték tanítóink. A gondos szülő nem a tanítókat kérte számon egy-egy gyengébb osztályzatért, hanem a rossz jeggyel hazaérkező nebulót. És akkor még nem szóltam a magaviseleti kérdésekről. Mindez már a múlté.

Ma a rossz magaviseletű gyerek a fenytés kockázata nélkül megghiúsíthatja a tanítást, s tanítók gyakran kiszolgáltatott helyzetben vannak. Ma a gyengébb szellemi képességű gyerek nem kaphat az ő szintjének megfelelő oktatást, a szülő beleegyezése nélkül. A legtöbb szülő anyyira elfogult saját gyerekével kapcsolatban, hogy mindenért a tanítókat okolja. A járvány időszakára tovább nehezítette a helyzetet. Az iskolai oktató munka hozzá nem értő „eszmei irányzatok” laboratóriumává vált, ahol a tanulók nagy ügyességgel kerülnek ki azt, amiért iskolába kell járniuk, a tanulást! A tanítók pedig szinte elszedülnek az évenként változó elvárásoktól, s az alapító fenntartó (községi, városi önkormányzatok képviselői) hozzáállásától, akik közül némelyek maguk is nehezen végezték el az alapiskolát. Aztán nem lehet csodálkoznunk, hogy ismét egyre növekszik azoknak a száma, akik úgy fejezik

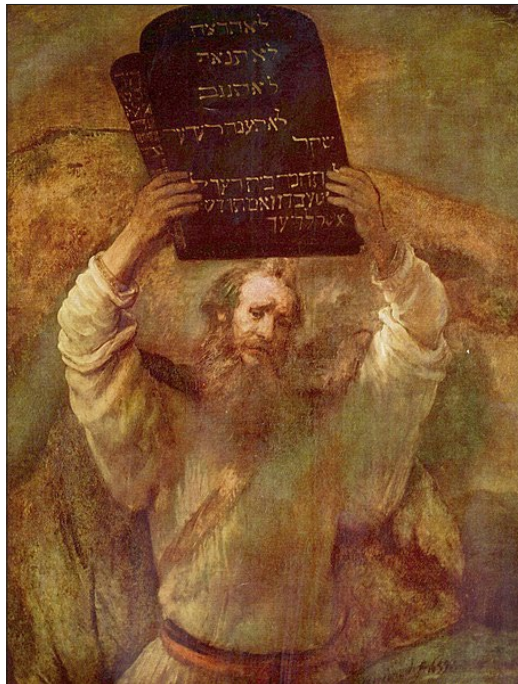
be az alapiskolát, hogy nem tudnak írni-olvasni.

A svájci „Reformiert” című egyházi folyóirat legutóbbi számában arról írt, hogy a pedagógusok szakszervezete tarthatatlannak ítéli a jelenlegi iskolai állapotokat. Az elősírások szerint nem lehet elkülöníteni (szegregálni) a különböző képességű gyerekeket még akkor sem, ha a gyerekek egy része nem érti és nem beszél az ország hivatalos oktatási nyelvét. Mindez akadály a jó képességekkel rendelkező gyerekek fejlődésében. Mintha valamilyen örült eszmét követők azon igyekeznének, hogy egy műveletlen, tetszés szerint irányítható társadalom jöjjön létre!

A hívó ember számára már Mózes első könyvének olvasásakor szembeötlő, hogy a Sátán mi mindent elkövet annak érdekében, hogy a teremtő Isten kijelentett akarásával szembefordítsa a teremtett embert. A Sátán nem tud teremteni, de minden igyekezetével igyekszik a teremtett világot, s benne az Isten képére teremtett embert tönkretenni.

Mit tehet ebben a helyzetben az egyház, a keresztyén szülő?! Ebben segít a Szentírás üzenete. A zsidóság csak úgy maradhatott

fenn ország, iskola és egyéb intézmények nélkül, ha az édesapa, édesanya komolyan vette az 5 Mózes 6, 7-ben elhangzó Istentől kapott útmutatást: Tanítsd meg azokat fiaidnak, és beszélj azokról,...! Az oktatás nem az iskolában kezdődött, és kezdődik ma is, hanem a szülői házban. Ott ahol komolyan veszik, hogy „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, és a Szentnek megismerése ad értelmet.”

Rembrandt: Mózes a kőtáblákkal

Szerkesszük együtt!

szeregetnapar@gmail.com

Szeretettel hívjuk fel a lelkipásztorok, presbiterek, gyülekezeti tagok figyelmét, hogy gyülekezeti tudósításokkal, fényképekkel teljesebbé tehetik egyházi életünk naptári összefoglalóját.

A beszámolókat szerkesztőségünk E-mail címére, a szeregetnapar@gmail.com vagy postai címére Ref. Lelkészi Hivatal 076 74 Drahnov 216 küldhetik.

Amennyiben pár napon belül nem kapnak visszajelzést elektronikus levelükre, kérem lépjenek telefonos kapcsolatba a szerkesztőséggel.

Kérjük a fotókat, beszámolókat október 15-ig küldjék el, hogy időben eljusson Önökhöz kiadványunk!

Előre is köszönjük a segítségüket.

Csoma László

Példabeszédek 9,10. A keresztyénség azért növekedett még az üldöztetések évszázadaiban is, mert a család közössége nem csak mondta, hanem életvitellel, hűséges szolgálattal tanította a felnövekvő nemzedéket, és a környezetükben élőket. Ma a tanítást igyekeznek csak az iskolára, egyházra bízni. De a legjobban megtanult bibliai történet is erőtlenné válik, ha a család nem aszerint él. Ha az édesapa és édesanya nem fogja kézen vasárnaponként gyermekeit, s nem tud örömmel menni a templomba, hogy gyarapodjon Isten ismeretében, a megbocsátó ke-

gyelem gazdagságában. Hogy a Szentnek megismerése bölcsé és értelmessé tegye ebben az önző és szeretetlen világban. Isten ismerete nélkül, akaratának cselekvése nélkül kiszolgáltatjuk magunkat, szereteteinket a Kísértőnek, aki zavaros eszmékkel, divatos és látványos hazugságokkal vesztünkre tör. Az Igének élővé kell lennie, tettekké kell válnia mindnyájunk életében, hogy az örök élet részeseivé lehessünk Jézus Krisztus által!

Csoma L

Jó vagyok! És akkor...?(!)

„Mert aki szeretne örülni az életnek, és jó napokat látni, óvja nyelvét a gonosztól, és ajkait, hogy ne szóljanak álnokságot; forduljon el a gonosztól, és cselekedjék jót, keresse és kövesse a békességet;” (1Pt. 3, 10-11.)

Jó kedvvel köszöntelek Kedves Olvasó! Remélem, kellemesen telt a nyár, s bár sokunknak a meleg évszakok közepette is dolgoznunk kell, azért bízom benne, hogy elkülönítetted némi időt a kikapcsolódásra. Akármennyire is el vagyunk havazva a munkával a legforróbb napokban is, elengedhetetlenül fontos, hogy találjunk időt a pihenésre, a sütikézésre és hűsölésre, a kikapcsolódásra és feltöltődésre. Mind testileg, mind lelkiileg. E nélkül valami előbb vagy utóbb „kiveri a biztosítékot” és ideiglenes- vagy maradandó károsodást okoz bennünk, nekünk, s akár általunk másoknak is. Féltreértés ne essék, nem hatcsillagos wellness kirándulásra gondolok a világ másik végén, hanem arra, hogy találjunk pár olyan napot, órát, percet, amikor a lehető legkevesebbet foglalkozunk a munkával, s a lehető legtöbbet foglalkozunk azzal, amit a mindennapokban a legjobban a háttérbe szorítunk. Ehhez szinte nagymértékű különkiadásra sincs szükség, viszont talán ajánlott lenne a megszokott környezetből való kimozdulás – természetesen akkor, ha ezt meg tudjuk engedni magunknak. Ha mégsem, akkor sincs ok az elkeseredésre, hiszen közvetlen környezetünkben is biztosan van még olyan hely, ahol nem sétáltunk egyedül/ vagy társaságban, technikai felszerelés nélkül...

A rendszeres olvasó már tudja, hogy amikor ilyen gondolatokkal kezdem mondandóm, akkor itt valami történt, ami „ihletként” megszállja a kijelző írásra kijelölt felületét. Igen, nagyon nyomaszt valami már hosszabb ideje, s ez az érzés a nyár folya-

mán tetőfokára érkezett.. Hihetetlen mértékben ingerli az idegszállaimat az, amikor az ember nem tud, jobban mondva nem akar kikapcsolni a magának előírt kötelességeiből, sőt, azokat szükségtelenül sokszorozza, mondogatva-gondolva, ezzel jót tesz másoknak, hiszen én ilyen vagyok. A jó Isten okkal alkotta meg a világot úgy, ahogy, mindent a maga rendje szerint. Adott minden embernek külön személyiséget, különféle hivatáso-

és apai feladataink is, melyeket ismételtelen csak a szülők egymás között többé-kevésbé megosztanak, megbeszélnek. Nézeteltérések mindig is voltak és mindig is lesznek, a gyermekmesék is unalmasak volnának, ha nem jelenne meg Szörnyella de Frász, Zordon, Hókuszpók vagy a gonosz boszorkány a szép piros almával. Viszont minden egyénileg választott vagy szükség szerint elvégzendő kötelességünknek meg vannak a maga időbeli, erőnléti, helybeli és térbeli határai. Van, amikor lehet feszegetni a határokat, viszont van, amikor nagyon nem ajánlott. S ez az a pont, amit az emberek jó része nem akar észrevenni, nem akar komolyan venni, csak amikor már késő – de néha még akkor sem.

A Zsoltárok könyvének 37. fejezetében (4-6.versek) ezt olvashatjuk: „Gyönyörködj az Úrban, és megadja szíved kéréseit! Hagyd az Úrra utadat, bízzál benne, mert ő munkálkodik: világossá teszi igazságodat, jogodra fényt derít.” – Gyönyörködj, hagyd, bízzál – Ő majd megadja, munkálkodik, világossá tesz, fényt derít... Miért érezzük akkor mégis szükségét annak, hogy ha mi nem irányítunk és ellenőrzünk, akkor megáll a világ körforgása?! Miért nem tudjuk letenni a munkaeszközöket, amikor megszólal a harang? Hát nem a Mindenhatónak tartozunk köszönettel, hogy van földterületünk, melyet művelhetünk? Miért hajszoljuk magunkat olyan dolgokért, melyeket úgysem tudunk magunkkal vinni a túlvilágra? Hát nem a hozzánk legközelebb állókkal való időtöltés a legfontosabb? Miért nem tudunk alázatot mutatni akkor, amikor vitába

Simon András grafikája

kat. A munkaköri beosztás mellett férfit és nővé teremtett bennünket, és ha megadatik, akkor apává és anyává válunk. Minden hivatásnak és munkának meg van a maga helye, munkaideje, kötelező és ajánlott feladatköre. Ugyanúgy, családon belül nagyjából tudni lehet, melyek azok a tevékenységek, melyek inkább a férfiaké, s melyek a női teendők – természetesen ezt mindenki, közös vagy egyéni elhatározás alapján dönti el. Mindezeket túl meg vannak az anyai

keveredünk? Hát nem a szeretet, a bizalom, a jóság, a tisztelet az, ami össze kellene, hogy kössön és tartson bennünket? Természetesen eleget kell tennünk e világi kötelességeinknek is, viszont úgy gondolom, hogy a jó Isten soha nem ad olyan feladatot az utunkba, mely meggátolni akarná a Szeretet parancsolatának megélését.

Velünk, gyarló, esendő és bűnös emberekkel az a gond, hogy amikor bármiféle ellentét jelentkezik közöttünk, kitüremkedik az „én” és a „másik” közötti szögesdrót. Az „én” lesz hirtelen a központ, az egyébként szeretett fél pedig hirtelen „a másik” lesz. Ugye milyen alapos munkát végez a kísértő? Pedig mit ír Péter 1. levelének 8. verse (miután az 1-7. versekben részletesen kielemezi a házastársak egymás közötti ajánlott viszonyát): „Végül pedig legyetek mindnyájan egyetértők, együttérzők, testvérszeretők, könyörületesek, alázatosak.” – miután lecsillapodnak a kedélyek, mindenki tegye fel a kérdést saját magának: nem szégyenli-e magát azért, hogy ellenszegült a jó Isten kérésének? Amikor lelkünkben befelé, vagy épp szavakkal kifelé is háborgunk, mennyire jut eszünkbe a mi Atyánk üzenete: „fordulj el a gonosztól és cselekedj jót”. Erre sokszor azt szok-

tuk mondani, hogy ha majd a másik is jól viselkedik, na majd akkor én is jól fogok. De mióta mérce számunka a másik ember, és nem a Szentírás üzenete? Miért nem abban versengünk egymással, hogy ki tud több jót és jobban cselekedni? Olvassuk csak tovább a már említett levelet (13-17. versek): „De ki az, aki bántalmaz titeket, ha buzgón igyekeztek a jóra? De még ha szenvednétek is az igazságért, akkor is boldogok vagytok; a fenyegetésüktől pedig ne ijedjete meg, se meg ne rettenjete. Ellenben az Urat, a Krisztust tartásotok szentnek szívetekben, és legyetek készen mindenkor számot adni mindenkinék, aki számon kéri tőletek a bennetek élő reménységet. Ezt pedig szelíden és tisztelettudóan, jó lelkiismerettel tegyétek, hogy amivel rágalmaznak titeket, abban megszégyenüljenek azok, akik gyalázzák a ti Krisztusban való jó magatartásotokat. Mert jobb jót, mint gonoszt cselekedve szenvedni, ha ez az Isten akarata.” Ugyan mit lehetne még ehhez hozzá tenni? A Szentírás naponkénti olvasásával, majd az olvasottakon való elgondolkodással már tettünk is egy hatalmas lépést afelé, mely lassan de biztosan a jó útra terel és azon megtart bennünket. Ne is áltassuk magunkat, mindig lesznek kihívások, melyek megingatnak, ki-

billentenek a megszokott egyensúlyból, viszont figyeljük meg, hogy ha kiálljuk a próbákat, akkor csakis erősödhetünk általuk, s így másokat is erősebbé tehetünk.

Tudjuk ugye, hogy például egy gyermeknek mennyiszor kell elmondanunk naponta, hogy az ismétlés a tudás anyja. Mennyiszor kell elmondanunk azt, ha leestél, ne ülj a földön sírva várva a segítséget, hanem állj fel és menj tovább. Ha valami rosszat tetted, kérj érte bocsánatot és legközelebb jobban vigyázz, tanulj a hibádból. Ha megbántottál valakit, menj, öleld meg és mondd, hogy többet nem teszel ilyet. Ugyan így kellene viselkedniük a felnőtteknek is, viszont mi ezt sokszor úgy gondoljuk, hogy ez „gyerekes viselkedés”. És ez így is van: gyerekes, de ez így helyes, így őszinte és így az Istennek tetsző. Nagyon sok bibliai idézet, közmondás, vers igyekszik elménkbe és szívünkbe vésní a „jó” viselkedést... Próbáljuk hát meg magunkat és nézzünk szembe a kihívással! Legyünk jók! „Ki milyen lelki ajándékot kapott, úgy szolgáljatok azal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai” (1Pt, 4, 10).

Csoma Annamária

Az út, az igazság és az élet

Még gyerekek voltunk, amikor gyakran grandiózus felvonulásokat, megnyitókat közvetített a bukaresti televízió. Ezek zengték az unalomig ismert jelszavakat, lengették az zászlókat, emelték a magasba a táblákat.

A sokezer statiszta láttán úgy tűnhetett, mindenki így gondolkodik, mindenki ezen az úton jár, mindenki egyetért, mindenki lelkes. Csak mi nem voltunk azok. Érdektelenül, érzelmek nélkül bámultuk a képernyőt egy darabig, aztán kapcsolunk is át a magyar adásra, hátha kifogunk valami érdekeset, és ha szerencsénk van, talán még az antennát sem kell tekeressük odakint, a kerítés tetején.

A látszatok korát éltük, amikor csendes, kiegyensúlyozott mindannapjainkat jelszavakat tartalmazó bádogtáblák szegélyezték az utakon. És úgy általában mindenütt. A rendszer mindig és mindenütt elmondta, amit akart, a fülünkbe duruzsolta, hol halkán, hol hangosan, mi pedig hagytuk, hogy minden távozzon a másik fülünkön.

Nem érintettek meg a grandiózus események, akár nézői voltunk, akár résztvevői. Tudtuk, ez csak a kulcsin, attól még ugyanúgy be kell majd állni a sorba, ezért, mindenért. Tudtuk, hogy Ceaușescu elvtárs szónoklatai nem töltik meg áruval az élelmiszerboltot és képtelen lelkesíteni bennünket, bármennyire is hadonászik a beszéde

alatt. A rendszer iránti apátia már gyermekkorunkban belénk költözött. Tudtuk persze, hogy érinthetetlen, hogy nem szabad kövekkel dobálni az útszéli dicsőítő jelszavakat, nem szabad széttépni a pártlapot, nem szabad szakállat dekorálni az Elvtárs arcképére a tankönyvben, és így tovább.

Talán ugyanezt a tehetetlenséget érezzük egyre többször manapság, amikor ismét egy ideológia, sőt ugyanaz az ideológia jön szembe velünk, vörösről rózsaszínre és szivárvány színekre festve, minden nap és minden adódó lehetőséget felhasználva. Amikor a véleménynyilvánítás szabadsága egyre több helyen

woke-kiváltság lesz. A huszonegyedik századot eluralta a liberalizmus mátrix-világa, amely szinte észrevétlenül átalakult hibrid rendszerbe. Kérlelhetetlen lett és diktatórikus. A Mátrix Smith ügynökeként rajtunk tartja a szemét. Bármit megtehetsz, ha ugyanazt gondolod, amit ő. Ha a szemétdombra dobod a hitedet és értékeidet, és felveszed magadra az általa hirdetett ideológia gőnceit.

Ő dönti el, kit illetnek meg a szabadságjogok, semmi perc alatt lekeveri azt, aki sémájával ellentétesen gondolkodik. Ahogy egykor a szocializmus, a woke is mindent felhasznál propagandája érdekében. Nem mondhat szellent neki, mert az bűnnel felérő cselekedet. Jogodban áll hallgatni. Hallgatni és tőrni, ahogy meggyaláznak, megtaposnak, megszegényítenek, pellengérré állítanak a világnézetedért, a hazaszeretetedért, a hitedért. Ha felháborodsz és kikéred magadnak, ha választ adsz, ellenvéleményt fogalmazol meg, először csak cenzúráznak és elhallgattatnak, aztán a gyűlöletkommandó célba vesz és a társadalom szemétdombjára hajít. És még köp is utánad néhányat

elégedten.

Egy fiatal brazil lány, miután bronzérmert szerzett az olimpián utcai gördeszkázásban, jelbeszéddel tett bizonyosságot Jézus Krisztusról. Azt üzent a világnak, amelyet pár nappal korábban alaposan nyakon öntöttek a woke-diktátúra jelszavaival és állóképeivel, hogy Jézus az út, az igazság és az élet.

Miközben az olimpia megnyitójának szervezői színből vagy szívből visszakoztak a megnyitónak beállított grotesz karikatúrájuktól, mi, ennek elszenvedői, első és sokadik felháborodásunk múltával rá kell döbbenjünk, hogy akin a halál sem talált fogást, azon a 2024 évi olimpia szervezői sem fognak. Mert az olimpiai megnyitók elmúlnak, a gúnyolódók arcáról lefagy a mosoly, a jelmezek lekerülnek a hordozóikról, az igazság attól igazság marad. A mi dolgunk pedig az, hogy elmondjuk, hirdessük, ha szabad, ha nem, hogy ő az út, az igazság és az élet.

Fábián Tibor

Gyülekezeteink Tétéből

„Mindenre van erőm a Krisztusban” – Lelkészeiktatást tartottak Kaposkelecsényben

Nagy eseményre gyűlt össze a kaposkelecsényi református gyülekezet május 24-én. A Kaposkelecsényi Református Egyházközség templomában a helyiek és számos vendég részvételével megtartották Nt. Dr. Pospíšil Miklós ünnepélyes beiktatását. Az alkalomból Nt. Kraus Viktor, az Ungi Református Egyházmegye esperese köszöntése és az énekszó után Ft. Gé-

resi Róbert, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke hirdette az ígét. Több mint negyven éve nem volt ilyen egyházi esemény az Ungvidéki községben.

A püspök Illés bibliai történetét hozta párhuzamba korunk eseményeivel, miszerint ahogyan régen, úgy ma is próbálnak idegen isteneket, bálványokat imádni oly sokan.

„Holott van nekünk egy örök igaz Istenünk, és általa van Megváltónk Jézus Krisztusban, hozzájuk kell teljes erővel ragaszkodnunk” - hangsúlyozta a felvidéki reformátusok vezetője.

Ezután következett a lelkeszeiktatás, majd a palást átadása, amelynek szolgálatát Kraus Viktor végezte. Az esperes hangsúlyozta, hogy a szeretet mindennek a kiindulópontja, és

még ha nehéz is mindig szeretni, de törekedni kell rá. „Egyedül az a szeretet tartja egyben a gyülekezetet, az egész anyaszentegyházat, aminek alapja Jézus Krisztus irántunk tanúsított szeretete, erre kell törekednünk minden időben” – húzta alá az esperes.

A köszöntések sorából a gyülekezet sem maradt ki, amely szavakban, illetve vers formájában szóló lelkészhöz. A gyülekezet nevében Varga Hajnalka, gondnokasszony mondott köszöntőt, jó szolgálatot kívánva a fiatal lelkésznek. Az ifjúság nevében Kovács Lilla mondta el jókívánásait.

A székfoglaló igehirdetésben a frissen beiktatott lelképásztor emlékeztette a jelenlévőket arra, hogy Jézus Krisztusban mindenre van erőnk, belőle mindig bátran meríthetünk, mert kiapadhatatlan forrás Ő, a benne való hit és kitartás megannyi gyümölcsöt terem, amire az egyháztörténelem napjainkig ad tanúbizonyságot tevőket, hitüket megvallókat.

Ezt követően a jelenlévő lelkészek megszólalásának sora következett,

akik mindannyian egy bibliai ígét mondtak jókívánásként, útravalóul a frissen beiktatott lelkésznek.

Pospísil Miklós elődje Kaposkelecsényben Fülöp Sándor lelképásztor volt, aki a községben 1974-ben kezdte meg szolgálatát, ami egészen 2019-es nyugdíjbavonulásáig tartott. Fülöp Sándor 2020-ban hunyt el, és a család azóta is jó kapcsolatot ápol a gyülekezettel. A lelkészek köszöntését, áldását követően Kraus Viktor felolvasta özv. Fülöp Klára köszöntőjét is, aki családi okokból nem tudott jelen lenni az eseményen.

Varga Tibor gondnokhelyettes, aki egyben Kaposkelecsény polgármestere, az önkormányzat nevében köszöntötte a beiktatott lelkészt. Bészédében Robert Schumant, az egyesülő Európa egyik alapító atyját idézte, miszerint Európa keresztény lesz, vagy nem lesz. „Kultúrkörünk, a tradicionális európai identitás létjogosultságának kérdése egy olyan lelki-szellemi küzdelem, amit napjainkban is vívunk. Az egyik oldalon a keresztény-keresztény értékrend, az Istenhit és a normalitás párt-

ján álló, hagyományokat tisztelő és aszerint élő közösség áll, a másik oldalon pedig mindezek ellenkezője. Sok erőt és bátorságot kívánok az említett lelki-szellemi küzdelemhez, hiszen mindenki ott tudja megvívni a harcát, ahová a Jóisten teremtette, és azzal a fegyverrel, amit az Úr a kezébe adott. Bölcsességet kívánok e nyájjó pástorként való vezetéséhez, együttáll építéséhez és gyarapításához.” – fogalmazott a polgármester.

A köszöntések után Pospísil Miklós köszönetet mondott, elsősorban az Úr megannyi áldásáért, segítségéért, hisz nélküle nem valósult volna meg ez az alkalom. Köszönetet mondott továbbá szüleinek, szolgatársainak, a püspöknek és az esperesnek, a presbitériumnak és az egész gyülekezetnek.

A beiktatási ünnepség a püspöki áldás után a Hymnusz eléneklésével és a záróénekekkel ért véget. Az ünnepi délután szeretetvendégséggel folytatódott a meghívott vendégek részvételével.

Pospísil Miklós

Hitet erősítő táborok az ipolysági református parókián

A nyári időszak a táborozások ideje, városunkban is számos tábor valósult meg az elmúlt hónapokban. Az Ipolysági Református Egyházközség például két napközis tábort szervezett. A templom, a parókia és annak udvara július utolsó napjaiban ifjúsági tábornak, majd augusztus közepén gyerektábornak adott otthont. A napközis táborok központi eleme Isten ígéje és a Biblia ismertetése volt, természetesen a szórakozásra is jutott idő.

Az ifjúsági tábor tizenkét év feletti korosztály számára hirdették meg.

Minden tábor egy bizonyos témára, bibliai történetre épül. Az idei ifjúsági tábor központi témája Jézus és a tanítványai voltak. A fiatalok megismertkedtek Péter, János és Mária életével és cselekedeteivel. Délelőttönként bibliai tanítást hallgattak, dicsőítő éneket tanultak. Délután szabadabb program várt a táborlakókra.

Idén 17 fiatal vett részt a táborban. Sok a visszatérő táborlakó, ám minden évben érkeznek új arcok is.

Az augusztus közepén megvaló-

sult gyerektábor idei témája a dzsungel volt. A parókiát és az udvart a témának megfelelően díszítették fel. Délelőttként bibliai történeteket hallgattak, énekeltek. Délután dzsungelkalandokban vettek részt, ügyességi és logikai játékokat szerveztek a számukra.

A táborba a hat- és tizenkét éves kor közötti gyerekeket várták. A gyerektáborban harminc táborozó vett részt. Többségük Ipolyságról érkezett, azonban a környező falvakból is vol-

tak résztvevők.

A szórakozás mellett a bibliai ismeretek közvetítése, Isten igéjének hirdetése sem maradhatott el. Jézus életéről és csodáiról hallhattak a gyermekek Izsmán Jónás református lelkész tolmácsolásában.

Mint a szervezők elmondták: a színes programok mellett a táboraik célja, hogy a fiatalok többet tudjanak meg Istenről, a Bibliáról, mindazonáltal a keresztény hitükben erősödjenek meg.”

A gyerektábor zökkenőmentes lebonyolításához rengeteg segítséget kapott az Izsmán házaspár. A református gyülekezetből, és máshonnan is, többen segítettek a táborok lebonyolítását. A tábor megvalósítását támogatta a Stichting Hulp aan Oost Europa keresztény segélyszervezet, valamint a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház.

(Pásztor Péter)

Fotó: Ipolysági Református Egyházközség, Facebook

„Változhatatlan, ó, maradj velem...”

A Pozsonyi Református Egyházközségben azonnal a nyár elején tartottuk a szlovák nyelvű napközis táborunkat 2024. július 1-jétől július 4-ig a templom és a parókia épületében. Az idei tábor témáját Jézus a megtalálás örömről szóló példázatai alkották Lukács evangéliuma alapján. Az egyes napok bibliamagyarázatait a lelkipásztorok közvetítették, ők vezették a csoportos beszélgetéseket és a közös foglalkozásokat is. Molnár Mária, misszionárius oceániai szolgálatáról Peres Zsuzsanna, lelkészről beszélt a gyermekeknek. A sok nevetés, a közös étkezés és a rengeteg játék áldássá vált. Az első héten tizenhárom gyermek vett részt táborunkban.

Másnap, 2024. július 5-én Szenc városába látogatott el gyülekezetük kicsiny küldöttsége, ahová helyi járatral jutottunk ki Pozsonyból. 12 főnyi csapatunk először az értékes tűzoltószertár kincseit tekinthette meg Szabó Jolán testvérünk jóvoltából. A város történelmével egy séta keretén belül ismerkedtünk meg Korpás Árpád, idegenvezető segítségével. Sétánkat dél tájban Szenci Molnár Albert, reformátor teljes alakú szobránál fejeztük be, ahol nt. Bohony Beáta, réte-boldogfai lelkipásztor tartott áhítatot a Zsolt 46 alapján kiemelve az Úr nagy szabadító tetteit. A nap már melegen süttött le a pozsonyi közösségre, amikor a Nostalgie nevéű éteremhez értünk és asztalközösséggel fejeztük be kirándulásunkat, ahol előkerültek a régi fényképek és általuk a sok emlék.

A magyar nyelvű napközis táborunk előtt több fiatal testvérünk részt vett a jókai csendesnapokon, majd a házi csoportjainkat alkotó fiatalokkal a Hercegkúton megrendezett Élesztőn is jelen voltunk. Építőleg hatottak ránk az előadások és hitbéli frissességet biztosítottak a lélekmelengető csoportbeszélgetések.

2024. július 29. és 2024. augusztus 2. között zajlott a templom és parókia épületében a magyar nyelvű napközis táborunk. A már említett Jézusi példázatok az örömről tarkították a délelőttiünket, amelyek elmélyí-

tését a lelkipásztorok végezték. A missziós történetben felelevenítettük Szenci Molnár Albert életét és munkásságát, amit e sorok írója tolmácsolt. Csütörtökön kirándultunk, a dunacsúnyi ököcentrumba jutottunk el gyülekezeti tagunk Dobos Viktória jóvoltából, ahol a látogatók közül mi voltunk az első magyar nyelvű csoport, ahová az édesanyák és a nagyapák is elkísérték a legkisebbeket. Gyermektáborunkban 18 gyermek vett részt. Köszönjük szépen a szülők és a fiatal családok hozzáállását, és imádkozzunk azért, hogy ezek a gyermekek és családjaik áldott otthonra leljenek Jézus mellett ismerve az ő szavait: **„Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet (Lk 19,10).”**

Buza Zsolt

Több mint negyed évszázada Isten szolgálatában

Az Emmaus polgári társulás 2009-ben alakult, de munkatársaink elhívása a szlovákiai magyarok gyermekei és fiatalok közötti szolgálatra egészen az 1990-es évek derekára tehető. Andrassy Zsuzsa - aki az Emmaus p.t. egyik alapító tagja, valamint 2022-ig a társulás vezetője is - 1996-ban a nemzetközi Gyermek Evangélikus Közösség berkein belül néhány fiatal munkatárssal együtt kezdte a szolgálatot, mely akkor még, elsősor-

házba került székhelyünk, ahol minden segédeszközünk, könyvtárunk, de az irodánk is átkerült.

Az Úr megengedte, hogy 2009-ben egy új névvel és új keretek közt, de továbbra is az Úr kegyelmében és megtartásában bízva megújulhattunk. Bár a név változott, de a céljaink nem: az Úr Jézus Krisztus evangéliumát elvinni a Szlovákiában élő magyar ajkú gyermekek, serdülők és fiatalok közé, valamint, hogy az Emmaus polgári

társulás egy felekezeten kívüli, vagyis nem egyházi fenntartású szervezetként működjön. Alkalmainkon szeretnénk megismertetni minél több gyermekkel, serdülővel és fiatalal a Biblia üzenetét, melynek középpontjában Jézus Krisztus áll.

A jókai táborok és bibliaismereti versenyek (melyek 1998-tól, a COVID időszakot leszámítva, azóta is minden évben megszervezésre kerülnek), valamint a kezdetektől folyó vasárnapi iskolai szolgálat mellett, az Úrnak

ban levelezés formájában történt. A szolgálat székhelye Jókán, az akkor már megépült Betlehem Missziós Központban volt, ahol az Úr egy másik szolgálattelvőt is bevont a gyermekmunkába, még hozzá Uwe Martin Schmidt németországi missziós lelkészt, aki akkor már évek óta, családjával együtt Jókán élt és szolgált. 1998-ban már két alkalommal is tábort szervezhettünk, és ebben az évben kezdődtek a bibliaismereti versenyek is. 2004-től jókai református gyülekezettől bérelt

hála, kibővíthetett szolgálatunk: hitmélyítő csendesnapok és hétvégék fiataloknak ill. munkatársainknak, családi nap, 2009-től Keresztyén Szavaló- és Prózamondó Versenyt tartunk, valamint táborokat szervezünk Közép- ill. Kelet-Szlovákiában is. Már több alkalommal a pozsonyi egyházmegye családi napján is mi szolgálhattunk a gyerekek között, valamint az évek alatt több gyülekezet, iskola is elhívott bennünket egy rendhagyó hittanóra, közös alkalomra. Mindezek mellett tanfolyamokat is hirdtünk gyermekmunkásoknak, tábori segítőknak, vasárnapi iskolai tanítók-

nak, hogy őket is segítsük szolgálatukban.

Az Úrnak hála, az elmúlt évek alatt folyamatosan éreztük és érezzük, tapasztaljuk Urunk megtartatását, vezetését, mivel teljes mértékben az Ő kegyelmének és támogatóinknak köszönhetjük, hogy működhetünk, hiszen társulásunk csak adományokból maradhat fenn. Hálásak vagyunk a régi és új táborozóink szüleinek, volt és jelenlegi munkatársainknak, mindazoknak a testvéreknek, akiket az Úr arra indított, hogy adományukkal támogassák szolgálatunkat, valamint a pozsonyi egyházmegyének,

hogy anyagi támogatásukkal is segítik munkánkat. Köszönjük azon lelkészek és hitoktatók segítségét is, akik továbbítják alkalmaink meghívóit a gyülekezetükben és környezetükben élő gyermekeknek, fiataloknak.

Szolgálatunkról, történetünkről, alkalmainkról bárki bővebb útbaigazítást találhat weboldalunkon: www.emmaus.sk. Itt megtalálható mindek aktuális információ, meghívók, fényképek és az elérhetőségünk is.

Hálásak vagyunk minden imáért, hordozásért!

Gyurkovics Árpád,
az Emmaus koordinátora

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Hazugság és igazság

Hiram W. Johnson, kaliforniai szenátor 1917-ben a következőt mondta: „A háború első áldozata az igazság.” Hogy mennyire igaza volt azt ma is érezzük. Ez különösen érvényes az izraeli-palesztin konfliktusra, s nem csak a jelen háborúban. Hangsúlyozzák, hogy Izrael ki akarja pusztítani a palesztinokat. Ennek nem sok köze van a valósághoz, hisz az izraeli hadsereg mindig előre felhívja a civil lakosságot azon területek elhagyására, amelyeken katonai akciót akar végrehajtani. Sokszor hallható, hogy a gázai övezetben lakók éheznek. Mondják ezt annak ellenére, hogy a hivatalos beszámolók másról árulkodnak. Egy arab riporter arról tudósított 2024 júliusában, hogy a palesztin lakosság elsősorban cigaretta és üdítő italok küldésére kéri a segítség-szervezeteket, mivel ezek nagyon ritkán kaphatók. Ez az éhezés? A nyitott szemmel járók látják a valóságot. A következőkben igyekszünk az évtizedek folyamán terjesztett hazugságokra rávilágítani. (Sajnos a világsajtó liberális többsége sok kérdésben napi szinten ontja a megtévesztő információkat, hogy a megbízók által kívánt irányba terelje a közgondolkodást. Szerk.)

1. „A Hamasz azért támadta meg Izrael október 7-én, mert a palesztinok éheztek, és szenvedtek a megszállástól.”

A valóság

A rövid válasz, hogy a gázai övezetben valóban menetszerűek a nehézségek, s vitathatatlan a megszállás ténye, de nem Izrael miatt, hanem mindezt a Hamasz politi-

kája miatt. Izrael 2005-ben teljesen kivonult ebből a térségből, s a palesztinok független öngazgatást hoztak létre. A választásokat a Hamasz nyerte meg, és terroruralmat hozott létre. Hála a kiterjedt nemzetközi segélyezésnek, és a helyi mezőgazdaságnak az itt lakók nem éheznek. Mindenesetre a pénzsegélyek nagy része az alagutak építésére, s a terror eszközeinek beszerzésére folyt el. Nem javították abból saját népük életkörülményeit. A szenvedések valós okozója a Hamasz és nem Izrael, mint ahogy Egyiptom sem tud semmit sem tenni az ott lakók érdekében. Mi van akkor az október 7-i támadás hátterében? A zsidó-gyű-

lölet. A Hamasz és társ-szervezetei a mohamedán világban ördögként láttatják a zsidókat már alapításuktól kezdve. Átfogó zsidóellenes rendszert építettek ki, amely az egész világra kihat. Igyekeznek hatással lenni a tudományra, vallásra, politikára és a kultúrára. Sok ember szeretne tenni valamit az igazságos izraeli-palesztin rende-

zés érdekében, s észrevétlenül az ideológiai gyűlölködés sodrába kerültek, amely tagadja a zsidók jogosultságát országuk birtoklására, s nem tekintik őket egyenlő partnereknek. Ez az ideológia a zsidókat alacsonyabb rendű embereknek tartja.

A mecsetek szószekeiről, a tankönyvekből és a könyvüzletekben kapható kiadványokból árad a gyűlölet. „A Sion bölcseinek jegyzőkönyve”, vagy Hitler „Mein Kampf” című könyve aktualizálva széles körben elérhető. Már az iskolás gyerekeket is Izrael gyűlöletére tanítják a hivatalos tananyag alapján, melyben démonizálják a zsidóságot.

Nyári táborokban félkatonai szervezetek fegyverhasználatra tanítják a gyermekeket. Ez az alapja a vérengzéseknek. Egy olyan világban, ahol egy népet alacsonyabb rendűnek tekintenek – embereket csótányoknak és férgeknek bélyegeznek – igazolva látják, hogy koncertlátogató fiatalok százait lemészárolják. Igazolva látják, hogy házról házra járva családokat gyilkoljanak meg, emberekre rágyújtásák házukat, nők ellen erőszakot kövessenek el, s mindezt a szörnyűséget megörökítve ünnepejjék szörnyű tetteiket. Ez semmilyen körülmények között nem tekinthető elfogadhatónak. Egy bizonyos történelmi párhuzamot találha-

tunk, ahol ez elfogadható volt – a náci birodalom, ahol ezt megvalósították. A Harmadik Birodalom eltervezte a zsidó kérdés „végső megoldását”. Megszervezte nem csak katonailag, de a művészetben, az iparban, hitben, és sok mindenben a zsidó világ megsemmisítését. Csak kevesen gondolták, hogy ez a szörnyű erkölcsi csőd megismételhető. Senki nem gondolta, hogy a világban ezt ismét át kell élni. De megtörtént, és nem Izrael valamilyen tettének következményeként, hanem a régi zsidó-gyűlölet miatt.

*Israel Heute
Fordította Csoma László*

Kállai Benedek: a monográfiák a gyökereinkre mutatnak rá, identitásunkat erősítik

Nyüved történetének kutatása és megírása hatalmas kaland volt számomra, sok-sok élménnyel és annak minden pillanatát élveztem, mondja Kállai Benedek nyüvedi lelkipásztor, aki szerint azt biztosan megtanulhatjuk a település történetéből, hogy nem szabad feladni, továbbra is reménnyel kell tekinteni a jövő felé.

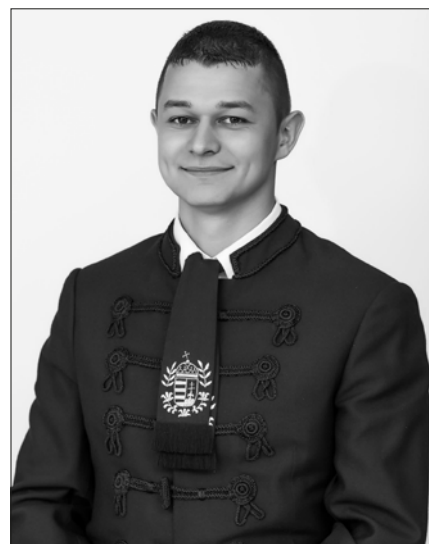
Mi indított arra, hogy megírd a *Nyüved múltja és jelene* című, 2022-ben megjelent és 2023 februárjában bemutatott munkádat?

A könyv megírásának elsősorban nem szakmai, hanem személyes okai voltak. Tulajdonképpen, amikor elkezdtem foglalkozni Nyüved történetével, akkor még egyáltalán nem volt célom a településről szóló monográfia megírása. Csupán a tősgyökeres nyüvedi apósomat szerettem volna születésnapja alkalmából megajándékozni saját családfájával. Így elkezdtem kutatni az anyakönyveket. Apósom kifejezetten örült a különleges ajándéknak és értékelte azt. Az ő örömét látva, az a gondolatom támadt, hogy a presbitérium tagjainak is elkészíthetném a családfájukat, ezzel is megköszönve a gyülekezetben végzett szolgálatukat. A presbiterek családfáinak kutatása során figyeltem az anyakönyvek gazdag széljegyzeteire, amelyek a gyülekezet történetéből villantottak fel momentumokat. Ezekből már brosúrát szerettem volna összeállítani. A monográfia megírásának ötlete majd csak a világjárvány idején fogalmazódott meg bennem, amikor a kijárási tilalomnak köszönhetően, elegendő idő mu-

tatkozott a munka elvégzéséhez. A kezdeti cél tehát, amely egyetlen család történetére nézett, kiteljesedett a település egészére és a családja könyvvé terebélyesedett. Röviden: a szeretet és tisztelet indított a monográfia megírására, hiszen minden azzal kezdődött, hogy apósomat, és később a nyüvedi származású presbitereket, szeretetből és tiszteletből meg akartam ajándékozni családfájukkal.

A rendszerváltás utáni években és évtizedekben egyre-másra születtek meg a különböző település-monográfiák. Ez a lelkesedés mostanra mintha megtorpant volna. Mi lehet ennek az oka? Mai idők nem kedveznek a monográfiák születésének?

Véleményem szerint a rendszerváltás utáni években sokmindent el akart végezni az ember, amit addig tilos volt, sokmindent ki akart mondani, amiről addig hallgatni kellett. Úgy vélem a monográfiák is ebbe a kategóriába tartoznak. A kommunista diktatúrában nem támogatták az olyan munkák megírását, amelyek egy-egy település esetében elsősorban a magyar múltat mutatták be, ezzel erősítve a magyar emberek nemzeti öntudatát. Akkoriban tényleg egyre-másra születettek a monográfiák, ugyanakkor szakmai szempontból nem mindegyik állta meg a helyét. Voltak silány munkák is. Talán a magas szintű szakmai elvárás lehet az egyik ok, ami miatt ma kevesebben mernek településtörténetet írni, mint korábban. Ugyanakkor az elmúlt rendszer időben még nincs

olyan távol, hogy egy-egy kérdés tárgyalásánál ne nyúlna darázs-fészekbe a kutató. A közelmúlt szereplőinek élnek a gyermekei, unokái, ezért ezekben az esetekben nehéz úgy feltárni a történelem igazságait, hogy abból ne legyen sértődés, harag. A legnehezebb feladat elé engem is a közelmúlt eseményeinek bemutatása állított, mert lelkipásztorként arra is kellett gondolnom, hogy a múlt bemutatásával ne újuljanak ki régi törésvonalak a gyülekezetben, vagy éppenséggel ne haragudjanak meg a gyülekezet tagjai. Nem egy monográfiáról tudok, amelynek megjelenése után a gyülekezet békéje felborult és a munkát megíró lelkipásztor is megkapta érte a magáét. Talán ez is közrejátszik abban, hogy manapság kevesebb lelkész kolléga vállalkozik ilyen munkára. Azt nem hiszem, hogy a mai időknek kedveznének a monográfiák megírásának. Ma bizonyos szempontból könnyebb dolga

van a kutatónak, mert a világháló adatbázisait is használhatja munkája során. Ugyanakkor a mai társadalom emberének nagyobb szükség is van a monográfiákra, mint korábban. Korunk negatív hozadéka az emberek elgyökértelenedése, identitásvesztése, a monográfiák pedig pont a gyökereinkre mutatnak rá, identitásukat erősítik. Nyüveden jó volt látni azt, hogy amikor az emberek akár családjukról, akár a településről olyan dolgokat tudtak meg, amire büszkék lehetnek, megerősödött bennük a szülőföld és a helyi közösség iránti ragaszkodás. Ugyanakkor végig nagyfokú érdeklődés kísérte a kutatómunkámat, mert az embereket érdekli a saját múltjuk.

A történészek egy bizonyos történelmi távlatból kutatják az eseményeket. Miért tartottad fontosnak, hogy a jelent is beemeld a kötet anyagába?

A jelen bemutatásához óvatosan viszonyultam. Be is akartam azt mutatni, meg nem is. Ezért éppen csak felvillantottam a jelen eseményeit. Három dolog indított erre. Egyrészt meg akartam örökíteni azokat a személyeket (írásban és képekben), akikre az elmúlt öt év minden egyház- és gyülekezetépítő munkájában számíthattam. Egyfajta köszönetnyilvánítás volt ez számukra. Másrészt meg akartam rajzolni a gyülekezeti élet pillanatképét és úgy véltem ezt a jelenben jobban meg lehet tenni, mintha majd száz év múlva próbálná meg valaki, amikor lehet, hogy az erre vonatkozó források hiányosak lesznek. Harmadrészt ezzel azt akartam sugallni, üzeni a nyüvedieknek, hogy Nyüved története nem ért még véget, ma is folytatódik, íródik és annak ők is ugyanolyan szereplői, mint őseik, így ugyanazzal a felelősségtudattal és Istenbe vetett hittel kell alakítsák a település történetét, mint tették azt elődeik.

A könyv egyik érdekessége, hogy egy rövid mellékletet is tartalmaz, a falu egykori és mai tollforgatóinak írásaiból. Mi adta ezt az ötletet?

Családlátogatás alkalmával az egyik idős hölgnél megláttam egy régi, megviselt könyvet. Rákérdeztem, hogy mi az? Erre ő elmesélte, hogy egész délelőtt azon vívódott,

hogy megmutassa-e nekem a könyvet, mert nem akar hencegni, de abban az elhunyt édesapja költeményei vannak lejegyezve. Az édesapa valóban költői vénával volt megáldva. Majd néhány személyről szintén kiderült, hogy az Úrtól ők is kaptak hasonló talentumokat. Úgy gondoltam kár volna ezeket a szellemi kincseket veszni hagyni, főleg úgy, hogy mindegyik lelki kincsnek is bizonyult, hisz az Istenbe vetett hitről, lelki vívódásról, háláról szólnak.

Mi volt a nehezebb? A könyv megírása vagy a kiadás anyagi hátterének összegyűjtése?

A könyv megírása, kutatással együtt, bő két évbe telt, az anyagiak előteremtése néhány hónapba. Mégis, lelki alkatomból kifolyólag, az anyagi háttér megteremtése volt a nehezebb, mivelhogy nem szeretek kérni, főleg nem pénzt. Ugyanakkor a kiadás anyagi támogatásáról már az első pillanatban biztosított a község polgármestere, akinek ezúton is köszönetet mondok.

A múlt és a jelen ismertetése nyomán milyen tanulságokat von le, milyen jövőt sejtet a könyv, illetve milyen reményeket nyújt szerzője, célközönségének, a nyüvedei olvasónak?

Nyüved kis lélekszámú falu, kb. 150 lakossal, a gyülekezet pedig ennél valamennyivel kevesebb. Viszont a 20. század közepén még több mint 400-an laktak a települést. Ha innen nézzük, akkor a számok elnéptelenedést, elmúlást sugallnak. De ha Nyüved teljes történetét áttekintjük, akkor sokkal biztatóbb képet kapunk. A

török háborúk idején, 1552-ben egyetlen adózó portája maradt a településnek, ami 24 embert jelentett, majd 1825-ben, a Berettyó okozta árvizeknek köszönhetően, a település teljes lakossága végleg el akarta hagyni az élhetetlenné vált községet. Ennek ellenére Nyüved ma is létezik, nem néptelenedett el, nem szűnt meg. Ha valamit, akkor azt biztosan megtanulhatjuk Nyüved történetéből, hogy nem szabad feladni, továbbra is reménnyel kell tekinteni a jövő felé. Istenbe vetett reménnyel, az ő kezében van úgy a település, mint lakosainak a jövője. Az egyházközség címerének fő motívuma, éppen a történelmi tapasztalatok alapján, az olajfa, hisz az kivágatása után a legcsekélyebb gyökérből is újra tud hajtani, így a megmaradást, megújulást és a reményt jelöli. Ezek alapján a könyv, nem titkolt szándékkal, a reményteljes jövőt hirdeti az olvasónak.

A kötet megjelenése és bemutatása óta az idő kereke forog tovább. Hogyan látod az esetleges folytatást? Bármikor eléd kerülhetnek további érdekes, fontos történelmi adalékok a falu múltjából...

Alig telt el egy bő hónap a könyvbemutató után, máris eléd került, mondhatom a semmiből (hiszen Budapestről hívott fel egy ismeretlen levéltáros), néhány újabb adat. Csak egyet említenék: a református lelkipásztorok névsora újabb személlyel egészült ki Bihari István tiszteletes személyében, aki II. Rákóczi Ferencz kuruc seregében tábori lelkész is volt. Bizonyára további adatok is előkerülnek majd. Ez akár bosszanthatna is, de a történelmekutatás természete már csak ilyen. Ezt el kell fogadni. Ha idővel egy csokorra való további adat előbukkan Nyüved történetét illetően, akkor majd igyekszem megtalálni a módját, hogy azt is közkinccsé tegyem.

Mivel bátorítanád azokat, akik valamiért még ódzkodnak belevágni a saját településmonográfiájuk megírásához és talán csak egy kis biztatásra várnak?

A történelem kedvelőinek azt tudom mondani, hogy Nyüved történetének kutatása és megírása hatalmas kaland volt számomra, sok-sok élmennyel és annak minden pillanatát

élveztem. Aki szereti a történelmet, annak az ilyen jellegű kutatás első-sorban nem munka és fáradság, hanem kedves időtöltés lesz, olyan foglalatosság, amit csak a legfontosabb dolgok miatt szakít félbe kis időre, amit alig vár, hogy folytathasson és amiért örömmel marad ébren akár hajnalig is.

Lelkipásztor testvéreimnek pedig csak azt tudom mondani, hogy a gyülekezetépítés szempontjából is érdemes foglalkozni településük és gyülekezetük történelmével. Nem egy nyüvedi ember lett odaadóbb szolgáltató a gyülekezetben, amióta ismeri családjá, gyülekezeté és települése múltját. Közhelynek hangzik, de igaz, hogy a történelem az emberiség tanítómestere, a saját történetünk pedig méginkább tanít minket. Az elődök hibáira és erényeire jobban felfigyelnek az utódok és azokból könyebben is tanulnak. A gyülekezet életére nézve egy-egy településtörténet olyan, mint egy gyülekezetépítési szakkönyv.

Váltsunk témát. Bocskait hordasz, melyet te csizma viselésével teszel egyedivé, és mely legalább olyan mutatós, újszerű, változatos tud lenni, mint egy modern öltöny.

A Bocskai öltöny Debrecenből ered, mégpedig az 1920-as évekből. Eleinte magyar ruhának nevezték, mert többek között olyan magyaros motívumokat tartalmaz mint a zsinórozás. Már akkor is a nemzeti identitás kifejezőjeként tekintettek rá. Jőmagam is így tekintek rá, többek között ezért is viselem. De van más oka is. Egyszerűen tetszik a formavilága: zsinórok, csizma stb. Szoktam mondani magamról, hogy divat terén nem a 21. század gyermeke vagyok, hanem a megelőző századoké. Talán ez is a történelem iránti szeretetemből alakult így ki. Az első Bocskai öltönyt szüleimtől kaptam ballagásom alkalmából. Akkor még megnézték, megmosolyogták az embert, ha ilyen ruhában látták, ma már divatnak számít, egyedül a csizma az, amire felfigyelnek az emberek.

Milyen alkalmakon viseled a hagyományos öltözetet? A csizma tisztántartása gondolom időigényesebb munka, mint egy félcipő... Egyéb-ként kényelmes viseletnek számít?

Bocskai öltönyt és a hozzá illő zsinóros inget általában istentiszteletek alkalmával viselek, illetve különleges ünnepi alkalmakkor. Úgy vagyok ezzel, mint a régiek, akik mindig a legszebb ruhájukban jelentek meg a templomban, az Úr színe előtt. Nekem ez számít a legszebbnek. Ami különlegesebbé teszi a ruházatomat, az a csizma. Mint említettem, egyrészt azért hordom, mert tetszik. De van ennek személyesebb oka is. A csizmámat még nagytatám készítette 1967-ben, amikor apukám született. Így az egyfajta folytonosságot fejez ki és amikor felveszem emlékeztet édesapámra és nagytatámra. Amúgy a tisztántartása nem sokkal időigényesebb, mint bármilyen más lábbelinek. Kényelem szempontjából ugyanolyan, mint a félcipők, csak azoknál jóval szebb.

Fábián Tibor

Aranyosi Ervin

Gólyabúcsú

*Összegyűltünk, búcsúzkodunk
indulásra készen.*

*Szemünk végigjáratjuk még
ezen a vidéken.*

*Hosszú útra indulunk és
lassan neki vágunk.*

*Ez a sorsunk — költözni kell —
ilyen a világunk.*

*Am ez itt a szülőföldünk
nem hagyjuk el végleg.*

*A tél után, meglátod,
a gólyák visszatérnek!*

*Visszahúzza a szívünket
a gyönyörű ország,*

*csak a tél nem nekünk való
a fagyos valóság.*

*Am, ha beköszönt a tavasz,
újra visszatérünk,*

*visszavár a szeretett táj,
hazánk és a fészünk!*

BIBLIAOLVASÓ

vezérfonál

Október

1. K.	JSir 1	Mt 25,31-46
2. Sz.	JSir 2	Mt 26,1-5
3. Cs.	JSir 3	Mt 26,6-13
4. P.	JSir 4	Mt 26,14-16
5. Sz.	JSir 5	Mt 26,17-29
6. V.	Dán 1	Mt 26,30-35
7. H.	Dán 2	Mt 26,36-46
8. K.	Dán 3	Mt 26,47-56
9. Sz.	Dán 4	Mt 26,57-68
10. Cs.	Dán 5	Mt 26,69-75
11. P.	Dán 6	Mt 27,1-10
12. Sz.	Dán 7	Mt 27,11-14
13. V.	Dán 8	Mt 27,15-26
14. H.	Dán 9,1-19	Mt 27,27-30
15. K.	Dán 9,20-27	Mt 27,31-44
16. Sz.	Dán 10	Mt 27,45-56
17. Cs.	Dán 11,1-20	Mt 27,57-61
18. P.	Dán 11,21-45	Mt 27,62-66
19. Sz.	Dán 12	Mt 28,1-10
20. V.	Hag 1	Mt 28,11-15
21. H.	Hag 2	Mt 28,16-20
22. K.	Ruth 1	Róm 1,1-17
23. Sz.	Ruth 2	Róm 1,18-32
24. Cs.	Ruth 3	Róm 2,1-16
25. P.	Ruth 4	Róm 2,17-29
26. Sz.	1Sám 1	Róm 3,1-20
27. V.	1Sám 2	Róm 3,21-31
28. H.	1Sám 3	Róm 4,1-12
29. K.	1Sám 4	Róm 4,13-25
30. Sz.	1Sám 5	Róm 5,1-11
31. Cs.	1Sám 6	Róm 5,12-21

Emlékezz vissza...

XXIV. rész

A valamikori katonai szolgálatot megélő férfiak sokat tudnak mesélni a katonaságról, de mit mondhat valaki, akinek lelkészként kellett leszolgálni a 24 hónapot egy kommunista párt által irányított seregben? Volt lehetőség a hit megélésére, esetleg bizonyágtételre Jézus Krisztusról? Szeretnék néhány velem megtörtént eseményt megosztani olvasóinkkal.

1982 nyarán vasárnap délutáni foci közben baleset ért, s eltört a kezem. Betegállományba kerültem, de ott voltam a konyhában továbbra is. Amikor közvetlen felettesem látta,

hogy a zászlóalj parancsnoka jön a konyhába, elküldött, hogy nyissam ki az ajtót, s adjak jelentést. Ennek oka az volt, hogy a parancsnok bizony a legcsekélyebb dologért is leteremtette beosztottait, s a legénységet, de begipszelt kezemet látva biztos eltekint a „megregulázástól”. Munkatársam

egy Jičín-ből származó közigazgatási mérnök volt, aki már első találkozásunkkor közölte ő nem hisz Istenben, és ne is próbáljak a hitről beszélni. Igazi Rumcajsz típusú ember volt. Nos, a konyha személyzetét felsorakoztatta zászlóaljparancsnokunk, s személyenként ellenőrizte, hogy előírásnak megfelelően vagyunk-e felöltözve, stb. Amikor hozzám ért együtt érző akart lenni, s megkérdezte mikor, és hol történt a baleset. Mondtam, hogy mikor, de nem tudtam a hivatalos nevét az aszfaltozott udvarnak, ezért a legénység közti cseh megnevezést mondtam, „na buzeráku”. Abban

a pillanatban láttam, hogy elvörösödik, s már harsogta is: vegyem tudomásul, hogy annak a helynek a hivatalos neve egyes számú gyakorlóhely! A velem felsorakozottak már biztosra vették, hogy ebből általános szidás lesz. Hogy ne keljen kellemetlenné váló parancsnokom arcára nézmem, felfelé, a mennyezetre pillantottam, s ekkor megszólt a riadót jelző sziréna, ami azt jelentette, hogy a parancsnoknak a harcállásba kellett sietnie. Ő előírás szerint cselekedett, be sem fejezve a megkezdett mondatot. A konyha személyzete felsóhajtott, majd nevetésben tört ki az általam használt megnevezés miatt, de az én munkatársam, meglepetésünkre azt mondta: „Most megtapasztaltam,

Révész Bálint a gyülekezet gondnoka

hogy van Isten. Az éppen nehéz helyzetben lévő lelkész csak felnéz, és már meg is szólal a sziréna, s elmarad a letolás.” Ezután már nem csak én beszéltem Istenről, hanem ő is sokaknak elmondta az esetet teljes meggyőződéssel.

A második alkalom, amikor a zászlóalj parancsnokával kapcsolatba kerültem egy tragikus eseményt követően történt. A kihegyezett megfigyelő ponton az egyik katona szerelemfáltésből lelőtte katonatársát. Az áldozat Ólubló környékéről származott. A hadsereg látványos katonai temetést akart biztosítani, természetesen egyházi

szertartás nélkül. A halott édesapja azonban ellentmondást nem tűrve kijelentette, hogy ott lehetnek a katonák, de gyermekét egyházi szertartással temetik el. A temetésen résztvevő parancsnok a következő vasárnap délelőtt bejött az irodámba, s amikor látta, hogy egyedül vagyok feltette a kérdést: Mitől van az, hogy egy ateista rendszerben fiatal emberek lelkészi pályára mennek, s még az egyszerű emberek is bátran vállalják hitüket, akár a hadsereg képviselőivel szemben is? Válaszom egyszerű volt. „Őnök, ateisták csak a földieket látják, itt kívánnak tökéletes világot létrehozni. A hívő ember viszont tudja, hogy az emberi bűn miatt ez lehetetlen vállalkozás. Tökéleteset csak Isten tud teremte-

ni, ezért látva a földieket is, mi a mennyeire tekintünk. A látványos temetés nem nyújt semmilyen reménységet, feláradást, csak Jézus feltámadása az egyedüli reménységünk! A hívő ember ezt nem akarja elveszíteni földi látványosság miatt.” Nem ő volt az egyetlen, aki segítségért, bá-

torításért fordult hozzám, s voltak rendszeresen meglátogató katonák is, mint a zászlóalj orvosa, aki maga is komoly hívő lélek volt. Akkor nem volt tábori lelkészi szolgálat, de lett volna rá szükség. Gondolom az említett szolgálatomra nem néztek örömmel a politikai tiszték, de engem ez nem zavart. Apósom hirtelen halála miatt pár nappal korábban vehettem le az egyenruhát. Ezt a helyettes századparancsnok azzal indokolta, hogy ő a jelentésbe nem tesz különbséget apa és após között.

CsL

- Folytatás következik -

A Kárpát-medence reformátussága

Lelkészegyesületi konferencia Sárospatakon

Ebben az évben sem maradt el a Magyar Református Lelkészegyesület konferenciája Sárospatakon. Az augusztus 5-8 között Magyarország, Erdély, Délvidék és Felvidék képviselői délelőttönként tartalmas előadásokat hallgathattak meg. Dr. Enghy Sándor, Dr. Vladár Gábor, Dr. Kustár György, Dr. Dienes Dénes az Élő Ige témakörét dolgozták fel ószövetségi, újszövetségi, egyháztörténeti és gyülekezeti szempontból. Délutánonként a környék nevezetességeit látogatták meg a résztvevők. A mintegy harminc résztvevő nevében is köszönetet kell mondani az alkalmak fáradhatatlan szervezőjének, Szőnyi Tamás borsod-gömöri esperesnek. Áldott együttlét volt, s kérjük az Urat, hogy egyre többen éljenek a lehetőséggel.

Csoma L

A Református Újság színesben történő megjelenését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Kulturális és Közművelődési Központjának közreműködésével Magyarország Kormánya támogatta. Azonosítószám: BGA/136/2024

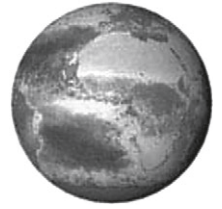
Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás • Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő, IČO/reg.szám: 31256732 • Nyilvántartási szám: EV 5612/18, ISSN: 2585-8491
Megjelenik havonta. Kereskedelmi forgalomba nem hozható. • Terjeszti a Deregnő-i Református Keresztyén Gyülekezet
Szerkesztőség: főszerkesztő: Csoma László, szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia, Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítóink: Fábíán Tibor, Szenn Péter
Szerkesztőség címe: 076 74 Draňov-Deregnő 216, Tel.: 056/63 953 96, Mobil: 0908 035 094, E-mail: ladislavcsoma@gmail.com vagy csomalaszlo@centrum.sk
Nyomda: Marián Györky - MS PRINT

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

A FRANCIA PROTESTÁNS, AKI 140 ÉVE A SZABADSÁG SZOBORRAL AJÁNDÉKOZTA MEG AMERIKÁT ÉS A VILÁGOT

AZ ESPRIT DIADALA FRÉDÉRIC-AUGUSTE BARTHOLDI SZOBRÁSZ ALKOTÁSÁVAL

ÉL A FRANCIA ESPRIT A SZELLEMTELEN SZÓÁRADATOK FÖLÖTT

A szellemi találékonyságáról, meg frivolitásairól is méltán elhíresült francia esprit, szellemiség otthagya ezernyi nyomát a fény városán, Párizson. És Európa valamennyi, s a nagyvilág sok népének kultúrtörténetén. A református Ady például rohanást-rohant, amíg egészsége engedte, a nagyváradi pályaudvarra, hogy szeretett Párizsa felé robogjon az expresszen. Hány erdélyi és honi értelmiséginek lett, akár a matematika, a természettudományok, a filozófia, teológia terén is normává, világítótoronnyá Párizs. S a képzőművészetek, az esztétika művelőinek fellegrárává. Az a sok esetben nagyon útszéli gyalázkodás, ami a 33. olimpiai játékokat kísérte, nem Párizs szégyene, hanem azoké, akik válogatatlanul és keresztyén létükre keresztyénietlenül ócsárolták a nemes küzdelmet, amihez semmi, de semmi köze nincs annak a PERFORMANCE-NAK, amit a nyitó ünnepségen láttunk. (Érdekes, a számos női tudósnak, írónak szemünk előtt szobrot emelő, Szajna-parti emlékparknak szinte egyetlen sistersgő cikkíró egyetlen méltató szóval sem adózik. Elég nagy kultúravakság!).

Nos, most nem erről szeretnék írni, hanem a sokfajta szellemtelenség – lett légyen az a nyitó ünnepség illetlenségei vagy a zárás utáni publicisztikai mocskolódás – közben egy említés nélkül maradt évfordulóról. Ami fölülte áll mindezeknek. Hiszen éppen 140 éve múlt 2024 július 4-én annak, hogy az amerikaiás jelképe, a szabadság látványhírnöke, a francia protestáns szellem diadalaként és alkotásaként megszületett. Igen, a Szabadság-szobor. A francia lélekben, és földön megszületett hatalmas alkotást áthajóztatták sok-sok darabban az Új Világba, hogy ott az USA megszületésének 100 éves jubileumán, 1876. július 4-én felállítsák. FRÉDÉRIC-AUGUSTE BARTHOLDI eredeti szándéka szerint a *The Statue of Liberty enlightening the world – a szabadság szobrát a világ megvilágosodására*.

KI VOLT FRÉDÉRIC-AUGUSTE BARTHOLDI?

Német ősök francia, elzászi leszármazottja. 1834. április 2-án született Colmarban, a francia föld és a német föld kulturális, nyelvi, vallási határterületén. 70 éves korában, 1904. október 4-én hunyt el, Párizsban, rejtélyes körülmények között. Nagyapja *Hans Georg Barthold* a hesseni Höringhausenből (1674-1733) származó evangélikus lelkész volt. Magával hozta a német protestantizmus határozott önállóságát és szociális érzékenységét. Korán, kétévesen

elveszítette édesapját, így édesanyja, Charlotte két fiával Párizs környékén telepedett le. A mama neves párizsi festők kiállítótermeiben dolgozott, így Bartholdi hamar belenőtt a művészvilágba. Német származású francia festők (Ary Scheffer, Eugène Dock, François-Emile (Fritz) Ehrmann, Théophile Schuler, Jean-Jacques Henner) istáptolták. A nagyapai lelkeszi szellemiség és az elzászi (később Albert Schweitzerrel, a lambarénei Nagy Doktorral és protestáns teológussal rokon) szociális érzékenység az elesettek, a pereméletet élők sorsa iránt indította arra, hogy 19 éves korában megalkossa az *Irgalmas samaritánust*, amelyet az évente megrendezett párizsi művészeti kiállításon mutatnak be. (Meglépő, hogy életéről, munkásságáról a wikipedia 50 nyelven közöl ismertetést, magyarul eddig nem).

Első nagyméretű szobra hét méter magas, Napóleon tábornokának, Jean Rapp-nak az emlékezetére, amit 1856-ban készített. A monumentalitás vonzotta. 1857-ben szintén gigantikus alkotást hozott létre, Bordeaux város díszkútját, amit végül Lyon vett meg. 1855-1856-ban Egyiptomba utazott, 100 papírrajzot és 200 vázlatot készített. Benyomásai hatására elkészítette 28 méter magas szobrának vázlatait, makettjeit. A fákhlyahordó egyiptomi nőalakot a Szezi csatorna bejáratához tervezte világítótoronnyá. Az alkirály, Ismail pasa végül elvetette a tervet. A francia-porosz háború elleni tiltakozásképpen, egyáltalán az öldöklés elutasításaként (1870. július 19.) születtek későbbi alkotásai. Templomi és temetői szoborcsoportokat is alkotott, a montparnasse-i köztemetőbe, a bostoni baptista templomba négy trombitáló angyalcsoportot. Híressé vált a belforti oroszlán-szobra, a várost őrző hatalmas kőszobor. Amikor Bázélből, ahol 2000-ben a Magyar Rádió református műsorának genfi istentisztelet közvetítését vezethetem egyházi adásszerkesztőként, kirándultunk Belfortba. Kislányaim félelmekkel vegyes vidámsággal táncolták körül a hatalmas vöröskő alkotást, egyre inkább

kacérkodva a mozdulatlan óriással. New York mellett Washington, a svájci Bazel, és más városok is őrizik alkotásait. A Szabadság-szobor kisebb változatait is elkészítette, ezekből több városba is (Párizs, Las Vegas, Bordeaux, Saint-Cyr-sur-mer, Lunel és szülővárosában, Colmar) jutott. Az aargau református templom mellett áll szárnyas Viktória győzelemszobra.

A NÉMET, FRANCIA SZELLEM KÖZÖS TÖRTÉNELMI BRAVÚRJA AMERIKA KAPUJÁBAN

Imádságban fogant meg grandiózus terve a Szabadság-szoborról, a világ számára világosságot, fényt hozó fáklós nőalakról. 1879-ben írásos, rajzos anyagot állított össze „*Bartholdi szabadalma a leendő New York-i Szabadság-szobor tervével*” címen. Ebben ez áll: **„Kérem Istent, legyen szíves megáldani erőfeszítéseimet és munkámat, és megkoronázni azzal a sikerrel, időtartammal és erkölcsi hatással, amellyel akaratóból ennek rendelkeznie kell. Boldog leszek, ha legszebb éveimet annak szentelhetem, hogy tolmácsoljam a nemes szívek álmát a Francia-Amerikai Unió emlékművének megvalósításáról”. Erkölcsi üzenet átadása egyik célja a szobor-óriással a szabadság egyetemes értékéről, az emberi értelem szabadságtéremtő képességéről.**

Bartholdi terveinek kivitelezésében támogatta őt az az isteni akarat, aminek áldását kérte erőfeszítéseire. És jött az áldás. A Tőle kapott belső inspiráció tette őt tántoríthatatlanná. *Édouard René Lefebvre de Laboulaye* (1811-1883) republikánus politikus, az Egyesült Államok háromkötetes történetének szerzője azt tűzte ki célul, hogy az amerikai függetlenségi nyilatkozat századik évfordulója alkalmából 1876. július 4-én nagyszabású emlékművet állíttat. Az általa alapított *Union Franco-Américaine/Francia-Amerikai Unió* tagjai olyan kolosszális szobrot képzeltek el, amely minden korábbit felülmúl. Ettől kezdve Bartholdi szilárd elképzelése volt a szobor felállítása, és még a Franciaország által 1870. július 19-én Poroszországnak meghirdetett háború és egyéb akadályok (pl. pénzhiány) sem tántorították el céljától. 1875-től az amerikai Szabadság-szobor különböző, egy és tizenegy méter közötti magasságú agyag- és gipszmodelljeit tervezte és készítette el. 1879-től a *Gustave Eiffellel* együtt dolgozó *Maurice Koechlin* zseniális mérnök kifinomult tartórendszert fejlesztett ki az emlékműhöz, amely önmagában 127 tonnát nyom. 1884 nyarán Párizsban került sor a 300 kalapált rézlemezből álló szobor próba összeszerelésére. Ezután újra szétszedték, és 200 ládába csomagolva az *Isère gőzhajó* fedélzetén a francia nép ajándékként a *Liberty Islandre* szállították. A Szabadság-szobrot 1886. október 28-án avatták fel.

A hatalmas csillag alakú talapzat, amelyen a rézlemezbe burkolt nőalak áll, egy régi katonai erőd falai közé van

ágyazva. A maga idejében ez volt a legnagyobb egyben öntött betontömb. A Szabadság-szobrot egy tartóoszlop rögzítette a földhöz. Maga a talapzat is 47 méter magas. A talapzatban található az Amerikai Bevándorlási Múzeum. Itt időszaki kiállítások számolnak be a bevándorlás történetéről, és dokumentálják a Szabadság-szobor építését is.

A Szabadság-szoborról páratlan kilátás nyílik New York és Manhattan kikötői bejáratára. A szoborhoz azonban hosszú ideig kell sorban állni, hogy bejusson az ember. A szoborhoz kétféleképpen lehet feljutni: egy lift visz fel a kis kilátóteraszra, és egy 158 lépcsőfokból álló csigalépcsőn lehet feljutni a kilátóba, egészen a Szabadság női alakjának a koronájáig.

ARÁNYOK, BARTHOLDI MÉLTATÁSA, ÉS A SZOBOR ÉRVÉNYES ÜZENETE

A Liberty a valaha elkészült legnagyobb ilyen jellegű alkotás. A híres rodoszi kolosszus a legendák által neki tulajdonított arányok szerint ehhez képest csak egy miniatúr volt. A többi, hatalmasnak tartott szobor is egészen kicsinek tűnik ehhez a gigantikus rézfigurához képest. Így a müncheni Bavaria tizenöt méter hetven centiméter; a Puy-i Szűz tizenhat méter; Arminius huszonnyolc méter; Borromeo Szent Károly huszonkét méter. A Vendome-oszlop mindössze negyvennégy méter magas, és a „Szabadság megvilágosítja a világot” negyvenhat méteres a talapzatától a fáklós tetejéig.

A mára világszerte ismert Szabadság-szobor két USA-elnök alatt készült el: *Chester A. Arthur* és *Grover Cleveland* periódusában. A korabeli francia és amerikai lapok lelkendezve írtak az eseményről, a francia nép ajándékaról az amerikai népek. „*A szabadság lépcsője*” címmel a párizsi sajtó így tudósít: „Július 4-én, pénteken, az Egyesült Államok függetlenségi nyilatkozatának évfordulója alkalmából *Ferdinand de Lesseps* úr, az Amerikai Unió elnöke hivatalosan átadta Párizsban *Levi Morton* úrnak, az Egyesült Államok miniszterének a „*Liberty Enlightening the World*” szobrot. Az építők műhelyeit már 10 órákor megostromolta a tömeg, és a szomszédos házak tetején számos kíváncsi ember állt. Az egész létesítményt francia és amerikai színekbe öltöztették. 11 órákor, a Marseillaise eléneklésével a hivatalos menet elfoglalta helyét az erre az alkalomra emelt pavilon alatt”. Az USA elnöke levelében így fogalmazott:

„*Valóban van valami megható, ami magával ragad bennünket a francia népek abban a csodálatos elképzelésében, hogy Amerika partjainál felállítanak egy emlékművet, amely az Önök kiváló művészenek, Bartholdi úrnak az ügyes kezeiből származik, és amely emlékeztetni fog országom függetlenségének századik évfordulójára. Ez a szobor maradandó bizonyítéka lesz annak az ősi barátságunk Franciaország és az amerikai gyarmatok között, amelyet a két nép legjobbjainak a vére pecsételt meg.*”

A francia-német szellem, az esprit és a Geist alkotói erejét bizonyító Szabadság-szobor a 21. században is hirdeti az Istentől inspirált és magas szintű gondolkodás női alakban megjelenő békeakarát az egész világnak. E békeakarát minden néphez szóló egyetemes érvényességét és megvalósíthatóságát. A párizsi olimpia előtt, után mindenkinek inkább erre is kellene figyelnie...

Dr. Békefy Lajos

Férfivá és nővé...

„Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket.” (1Móz 1:27)

Felkaptam a fejem, amikor a gyermekünk (magyarországi) iskolai dokumentumaiban a törvényes képviselők adatait így kéri: nem az apa és anya megnevezés jelenik meg, hanem szülő 1 és szülő 2. Nem lehet nem foglalkozni azzal, hogy miért nem lehet kimondani azt, hogy nővé és férfivá teremtettünk. Miért nem illet meg minket az a jog, hogy anyának s apának nevezzenek hivatalos dokumentumokon?

Világos és egyértelmű, hogy a mai világban annyira toleránsnak, érzékenyítettnek és elfogadónak kell lennünk, hogy az önmagukat más beállítottságúnak, más neműnek vagy egyenesen nem nélkülőnek vallók élesen bírálják és elutasítják azokat, akik számára a Teremtés rendje a mérvadó. Hátrálásra akarnak kényszeríteni, s meggyőzni, hogy mindaz, ami évezredek óta meghatározza és megtartja a világ rendjét, képtelenség.

Isten Igéje azonban nem a mai kornak akar megfelelni, hanem kimondja az örök igazságot: Isten a maga képmására teremtett minket, férfivá és nővé. A „teremtés” szó háromszor hangzik el ebben az egyetlen igeversben, az emberre hivatkozva. Azt jelzi, hogy ami az emberben megvan, az nem evolúció vagy fejlődés volt, hanem valami egészen új. A Szentírás élesen elutasítja tehát, hogy bármilyen más lényből (állatból) egyszer csak létrejött egy értelmes ember, aki véletlenszerűen képes a jó és rossz között különbséget tenni, társadalmat létrehozni, építeni, tervezni, remélni, megvalósítani. Valójában az ember a Teremtő legtökéletesebb alkotása, aki nemcsak mértékében, hanem természetében is különbözik az állatoktól. Nagyon fontos megértenünk, hogy itt az Ige nemcsak az Isten kinézetére, hanem erkölcsi képmására is utal.

Férfivá és nővé teremtette őket... mit jelent ez számunkra? Isten így kötötte össze két ember sorsát és jövőjét. Kettő együtt kellene egy élet létrehozásához. A fogantatás pillanatától fogva, apává és anyává válnak, és halálukig,

bármilyen is történjen az élet során, azok is maradnak. Tehát sokkal többről van itt szó, mint biológiáról.

Isten rendelése nyomán születtünk, és Ő határozta meg, hogy férfiként vagy nőként kell betöltenünk küldetésünket.

Az Ószövetség arra tanít, hogy Isten Igéje, az istentisztelet, az ezzel együtt járó életvitel legyen az, ami megkülönbözteti Isten népét más nemzetektől. Nagyon érdekes azt látni, hogy amikor valaki nem viselkedik a tőle elvárt módon, az kihatással van nemcsak Istennel kötött lelki szerződésére, hanem a családi életére is. Például, Mikál és Dávid házassága akkor romlott meg (2Sám 6:20), amikor a szerelmes asszony úgy látta, hogy Dávid túlzásba vitte az ünneplést, nem viselkedett királyhoz (és férfihoz) illő módon. Ezután az asszony elfordult férjétől, később külön költözött tőle, és az Ige tanúsága szerint, ezért nem lett gyermeke halála napjáig.

Az Újszövetség arra indít, hogy a Krisztus követője ne a világ előtt való hivalkodásban keresse és találja meg életútja beteljesedését. Ezért dorgálja meg a gazdag ifjút, hogy

ne emberek előtt akarjon tetszelegni, hanem – ha komolyan gondolja – Istennek tetsző életet éljen, és szabaduljon meg mindattól (az ő esetében, önbizalma alapját jelentő vagyonától), ami útjában áll Istennel való kapcsolatának. A samáriai asszony esetében láthatjuk, hogy túlságosan is élt a női küldetésével, őt férje is volt, ám sem boldog nem volt, sem helye nem maradt a társadalomban. Élete mélypontján találkozott Jézussal, éppen azért, mivel számkivetettként, megtúrt asszonyként csak délben mehetett a kúthoz vízért. Így az áldatlan állapotból végül áldás jött létre. Jézus megbocsátotta addigi életútját, s lehetőséget adott számára, hogy megújult, újjászületett életet folytasson Istennel megújított szövetségében.

Az Ige ma is arra tanít minket, hogy tartózkodjunk a túlzásoktól. „Mert a mi harcunk nem test

és vér ellen folyik...” (Efézus 6:12) A mi harcunk nem támadás, hanem védekezés. Megvédeni értékeinket, ahhoz való jogunkat, hogy anyának, feleségnek, nőnek, vagy apának, férjnek, férfinak nevezessünk. Ehhez szükséges egy mélységes önkritika és alázat, mert a hit magasságának göggyéből nem vagyunk képesek lehajolni, és megérteni, mi az Isten akarata. Amint ezt megértjük, úgy azt is látjuk, hogy aki az Úrtól kapott rendelést elutasítja, az felrúgja a Vele való szövetséget.

Végezetül, emlékezzünk a Szentírásnak arra a megszólítására, amely így hangzik: „Egymással egyetértésben legyetek, ne legyetek nagyratörők, hanem az alázatosakhoz tartsátok magatokat. Ne legyetek bölcsek önmagatok szerint.” (Rómabeliekhez 12:16) „Bízd az Úrra dolgaidat, akkor teljesülnek szándékaid” (Példabeszédek 16:3).

Györky Szilvia

Francesco Salviati:

Dávid táncol a frigyláda előtt Mikál jelenlétében